

La insularitat —Mallorca— com a eix troncal de la seva obra, i l'aportació de la literatura mallorquina en la renovació del llenguatge literari en català, obrien aquesta part central de l'acte. També es va fer esment a la voluntat que tenia la generació dels 70 de professionalitzar l'ofici d'escriptor, a les incursions i provatures en diversos gèneres literaris, a les influències rebudes, al compromís polític i a la transcendència d'alguns personatges femenins de les seves obres com Lònia Guiu, la primera detectiu de la novel·la detectivesca catalana, o Joana E., entre d'altres. En paraules d'Aritzeta, «a Joana E. es produeix el salt definitiu cap a la voluntat de les dones, cap a la seua veu, cap al seu llenguatge, cap a l'expressió del cos, cap a la vivència total del plaer a través de la literatura.». La tertúlia sencera (inclosos alguns fragments no projectats) i la resta de vídeos de l'acte es poden veure a través de la web d'Òmnium Cultural (omnium.cat) o a la web premidhonor.cat

L'acte va cloure amb el Cant dels Segadors interpretat pel Cor de Noies de l'Orfeó Català i va comptar amb la presència de representants del teixit associatiu i cultural d'arreu dels Països Catalans, encapçalats pels presidents d'Acció Cultural del País Valencià, Joan Francesc Mira, i d'Obra Cultural Balear, Jaume Mateu, a més de la junta directiva d'Òmnium Cultural. També hi van assistir nombrosos representants institucionals tant de les Illes com del Principat, entre els quals cal destacar el president de la Generalitat, Carles Puigdemont, l'alcalde de Barcelona, Ada Colau, els consellers de cultura, Santi Vila i Ruth Mateu, i el president del Consell de Mallorca, Miquel Ensenyat.

En el discurs d'agraïment, Maria-Antònia Oliver va deixar ben clara la seva militància social, nacional i feminista. El rebuig al tancament de fronteres a les persones que intenten entrar a la Unió europea buscant refugi, el procés independentista i la lluita contra la societat patriarcal hi van ser presents. I també un esment al seu oncle avi Joan, que segons ella mateixa és qui li va ensenyar a «crear mons» explicant-li les rondalles mallorquines. Segons Oliver, uns mons que mesclen «la vida de cada dia i la imaginació, la vetlla i el somni, el dolor i la felicitat, la màgia i el natural, perquè tot pertany a les persones.».

Gerard MUIXÍ I TEJADO

«S.O.S. Literatura». Taula Rodona a l'IEC (21 de juny de 2016). — Un col·lectiu de professors de l'ensenyament secundari (Col·lectiu Pere Quart) ens hem mobilitzat aquests darrers mesos per reivindicar el lloc que li correspon a l'ensenyament de la literatura a l'aula després que enguany s'hagi perdut mitja hora setmanal de l'assignatura comuna de Llengua i literatura de primer de batxillerat el programa de la qual es basa sobretot en la història literària. No es tracta d'una reivindicació menor ni d'una defensa corporativa. Creiem que aquest fet concret és una mostra del poc interès de l'administració per les humanitats en general i per la literatura en particular. La nostra pretensió ha estat obrir un debat sobre la funció que ha de tenir la literatura en els nostres currículums. No és, doncs, un combat a la menuda sinó una lluita a llarg termini per defensar la dignitat i la importància del fet literari en el procés de formació de l'alumnat.

Els articles publicats en diferents mitjans sobre aquesta qüestió i, sobretot, el manifest *SOS. Ensenyar literatura catalana* són l'expressió d'unes preocupacions que calia difondre i debatre en un marc públic com el que podia oferir l'IEC. A la taula hi havia representants del professorat de secundària (Andreu Freixes i Anton Carbonell), la directora de la Institució de les Lletres Catalanes (Laura Borràs), dos professors universitaris (el filòsof Xavier Antich, de la Universitat de Girona, i Jaume Aulet, professor de literatura catalana de la UAB), la poeta Dolors Miquel i una estudiant del màster de secundària de la UAB (Marta Khouja).

Va obrir l'acte Laura Borràs, que va referir-se a la seva reunió amb l'administració, a qui hauria plantejat la necessitat de fixar noves estratègies de cara al curs 2017-18 per revertir la situa-

ció de la literatura en l'ensenyament, i va manifestar la voluntat de la Institució de les Lletres Catalanes de treballar en aquesta direcció. Miquel veia en l'actitud dels poders polítics la voluntat de crear uns humans servils i remarcava que no fos precisament el PP qui ho fes sinó partits que teòricament defensen els interessos del país. Freixes i Antich feren notar que el problema de la pèrdua de pes de la literatura en concret i de les humanitats en general venia de lluny i que calia reflexionar sobre les raons que portaven l'administració a propiciar aquest procés. Antich no es va estar de citar Nussbaum per reivindicar la necessitat de les humanitats en el món actual, en un context massa dirigit pels criteris de mercat i de rendibilitat immediata. Va criticar la idea que cal fomenar la literatura més enllà dels valors literaris, que es concreta en una excessiva instrumentalització de la literatura. Assenyalà la importància de l'entrada de les grans editorials de llibre de text en el mercat de la ficció juvenil en aquesta concepció devaluada de la literatura. També va recordar les paraules de la consellera sobre la no necessitat de transmissió de coneixements i tot l'operatiu, amb el suport de les Caixes diverses, per impulsar projectes de presumpta innovació pedagògica.

Jaume Aulet va recordar iniciatives anteriors destinades a reivindicar el paper de la literatura de batxillerat amb alguns petits èxits com el fet que el currículum de llengua de batxillerat es basés sobretot en la literatura. Remarcava la poca base de nivell literari que tenen els alumnes a primer fins al punt que deia que l'antic COU s'havia desplaçat al primer any universitari. També va plantejar la problemàtica associada als màsters de formació del professorat fins a l'extrem de ser més un instrument de "deformació" del professorat que no pas de formació. Anton Carbonell constatava les dificultats de la feina de professor quan es troba, a més, amb l'actitud d'una administració que tendeix a residualitzar la literatura i, per tant, a entorpir encara més una feina apassionant però difícil per l'actitud d'indiferència de l'alumnat. Veu en els currículums dels llibres de text de llengua de batxillerat una prova de la relegació de la literatura, malgrat els compromisos presos fa uns anys. D'aquí la desconfiança cap als nostres gestors. Finalment, Marta Khouja alertava contra el sectarisme dels gurus de la pedagogia com a responsables d'una determinada concepció de la literatura i de la llengua. Creia que al màster no es dóna confiança suficient a l'alumnat per a entendre textos literaris més complexos.

Les intervencions del públic anaren totes en la línia de reforçar les idees centrals manifestades des de la taula: considerar com a enemics de l'ensenyament de la literatura els criteris neoliberals que marquen l'agenda de la política educativa i el pedagogisme que sovint presenta com innovadors i progressistes determinats sistemes que subordinen la comprensió de la literatura i fins i tot la transmissió de coneixement. Ara bé, pel que fa al segon aspecte caldria recordar que si els gurus pedagògics tenen el poder que tenen és perquè molts professors hi han combregat i hi combreguen, i aquest és un factor que hem de tenir en compte en la nostra lluita per la reivindicació del paper de la literatura.

Ramon BACARDIT

Anthony Bonner, doctor honoris causa per la Universitat de les Illes Balears (1 de juliol de 2016). — Dia 1 de juliol de 2016, la Universitat de les Illes Balears (UIB) va investir Anthony Bonner doctor honoris causa. El nomenament, aprovat pel Consell de Govern de la UIB en sessió ordinària dia 12 de maig de 2016, es feia manifest públicament i culminava, així, el procediment reglamentari engegat pel Departament de Filosofia i Treball de la mateixa Universitat, al qual s'hi adherí el Departament de Filologia Catalana i Lingüística General. Amb la màxima distinció acadèmica, es reconeixia la labor investigadora de l'egregi lul·lista, també doctor honoris causa per les Universitats Albert-Ludwigs de Friburg de Brisgòvia (1994) i de Barcelona (1995).